REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30*.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corónе. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 30. **Brașov, Sâmbătă 8 (21) Februarie.** **1903.**

Reformele pentru Macedonia.

Vedênd cum ḑiarele europene aduc pe colóne întregĭ informațiunĭ de tot felul despre elixirul, ce s'a preparat în oficina diplomației austro-rusescĭ pentru Sultanul, ca să-ĭ ațițe pofta de a întroduce în Macedonia anumite reforme, ce i-se prescriu de aceeași diplomațĭ, trebue să ne aducem aminte fără de voie de vechia poveste a „omului bolnav" dela Bosfor.

Mult și cu deamĕnuntul s'au socotit ambasadorii Austro-Ungariei și Rusiei dela Constantinopol cum să compună programul de reforme, ca Abdul-Hamid să-l pótă mistui. După-ce s'au cugetat lung, au convenit între sine, că leacul trebue să i-se dea Padișahului de-ocamdată numai cu lingurița — dovadă, că încă îl consideră și le place a-l considera de om bolnav.

E vorba adecă să i-se propună Sultanului reformele cele mai urgente în forma cea mai blândă. Insă și Rusia, se asigură, doresce ca autoritatea Sultanului să fie cât mai mult cruțată.

Ast-fel în programul de reforme, stabilit de ambasadorul austro-ungar Calice în înțelegere cu ambasadorul rus Sinoview, se evită a numi „guvernor general", pe acela, care va fi pus în capul celor trei vilaiete macedonene și va avé să conducă esecutarea reformelor, și i-se dă numirea de „inspector general". Se pretinde numai ca să nu pótă fi imediat rechemat, ci funcțiunea sa să dureze un timp óre-care. Cele două puterĭ, ca să cruțe susceptibilitățile Sultanului, nicĭ nu cer, că acest inspector general trebue să fie creștin.

In ce privesce reforma financiară pentru Macedonia, programul de reforme cere ca veniturile ce le aduc cele trei vilaiete: Salonic, Monastir și Ueskueb să se întrebuințeze esclusiv pentru aceste și numai escedentul din veniturĭ să se dea Pórtei.

Celelalte puncte de reformă se refer la reorganisarea gendarmeriei și la instituția păzitorilor de câmp. Incolo reformele urmăresc în general scopul de a delătura cele două rele capitale: corupțiunea funcționarilor și vatra rĕscólelor neîntrerupte.

Deja din partea Rusiei și a Austro-Ungariei au fost trimisĭ curierĭ la Berlin, Paris, Londra și Roma cu nota identică privitóre la aceste reforme și pretutindenĭ propunerile austro-ruse se ḑice, că au fost primite cu consimțire.

Cât despre Francia și Italia se sciea înainte că vor sprijini fără reserve acțiunea de reforme austro-rusă. Despre Anglia se sciea, că dorința ei era ca Macedonia să priméscă o autonomie c'un guvernor general creștin. Dér vĕḑênd, că Grecia, pe care Englesii n'au încetat a o protege, ba și România și Sêrbia nu doresc acea autonomie, care ușor ar pute s'aducă cu sine bulgarisarea Macedoniei, Anglia e gata a sprijini și pretensiunile m'ai moderate austro-ruse.

Germania la rêndul sĕu e gata a sprijini acțiunea celor două puterĭ, tot-odată însĕ vrea să ajute și Sultanului a trece peste Rubiconul reformelor. Nu trebue a se trece cu vederea, că ambasadorul Germaniei dela Constantinopol are fórte mare influință la curtea Sultanului; că de fapt sunt mulțime de ofițerĭ germanĭ în armata turcéscă și sunt numeroșĭ cei ce ocupă funcțiunile cele mai înalte; în fine să nu se uite, că Germania aḑĭ ține tare la politica conservării stărilor de față și a păcii în peninsula balcanică.

Interesant e, că deodată acțiunea de reforme s'a accelerat și că dela Viena și Petersburg li-se cere puterilor un grabnic rĕspuns. Primăvara se apropie și în Macedonia mișcarea revoluționară cresce și bandele de insurgențĭ se înmulțesc pe ḑi ce merge.

Bine că guvernul bulgar a luat cunoscutele mĕsurĭ severe în contra comitetelor macedonene, a căror șefĭ i-a arestat. Scim însĕ, că mișcarea revoluționară are adevĕratele ei rădăcinĭ în Macedonia. Organisarea interióră de aicĭ nu va fi nicidecum atinsă de mĕsurile guvernului bulgar. De altfel chiar ḑiarele rusescĭ conced, că aderenții comitetelor macedonene disolvate continuă în secret lucrarea acestora și că de fapt mĕsurile guvernului bulgar nu însĕmnă decât, că el a voit ca rĕspunderea Bulgariei să-o pună în spinarea altora.

Totul atêrnă decĭ dela resultatul acțiunei de reforme. Décă nu va succede, atuncĭ rĕsboiul va fi inevitabil.

Ungaria și tratatele de comerciu.

In ultima întrunire a soicietății centrale agrare ungară, care s'a ținut ḑilele trecute în Budapesta, după mai multe cuvântărĭ s'a hotărît să invite guvernul și dieta, ca să denunțe imediat tratatele de comerciu ce Ungaria le are încheiate cu România și Serbia. Cățĭ va dintre membrii societății, carĭ sunt și deputațĭ, vor interpela guvernul asupra timpului denunțării acestor tractate.

Kossuthiștii și limba in armată.

Thaly Ferencz a ținut în ședința de Marțĭ a dietei un „strașnic" discurs, în care a pretins limba de serviciu maghiară în armată. El a ḑis între altele:

— „Numai hotărîre tare să avem. Națiunea să nu mai dea nicĭ un soldat, nicĭ un recrut până când limba armatei nu va fi limba maghiară... Ilegal a întrodus împĕratul austriac limba germană în armată, ilegal domnesce stégul negru-galben, vulturul austriac și „Gotterhalte" Thaly schițând apoi misiunea dinastiei ḑise: „Să părăséscă principiile de *sic volo, sic jubeo*, căcĭ contra acestor principii națiunea trebue să lupte până la ultimul picur de sânge. Trebue să i-se strige dinastiei: „*Cu voi și prin voi, décă trebue; fără de voi și în contra vóstră, décă e necesar*".

Conflict intre republica francesă și Vatican.

Noul conflict ivit sĕptĕmâna trecută pe neașteptate între guvernul frances și curia papală, are ca punct de pornire cuvêntul *nobis*. Conform concordatului încheiat între Napoleon I și Piu VII, guvernul frances are dreptul să numéscă episcopii cărora apoi Papa, prin o bulă specială, le dă investitura necesară. Aceste două elemente contractuale figuréză în Concordat. Pe lângă aceste două elemente prin usagiu, și afară de concordat, s'a introdus un al treilea element, adecă *corespondența prealabilă secretă* între Vatican și guvernul frances cu privire la agrearea séu nu, a candidatului. In corespondența acésta s'a furișat cuvêntul cu pricina, care apoi a trecut și în bulă. Astfel în spiritul concordatului s'ar spune: *Respublica nominavit episcopum dominum* A., adecă republica a *numit* episcop pe d. A. Dér grație lui *nobis* dreptul statului francez d'a *numi* se transformă în acela d'a *recomanda* pe episcopĭ curiei papale. Guvernul lui Combes a observat finețea și consecințele intercalărei fatalului cuvênt, în textul bulelor noilor episcopĭ de Aunécy și Carcassone și le-a respins. Vaticanul a rĕmas fórte mirat. Ministrul președinte Combes a rĕspuns că pricepe scopul lui nobis, și că nu va mai accepta nicĭ o bulă care-l va mai conține. Dér nu numai atât! Pe viitor guvernul nicĭ nu va mai ține cu curia papală nicĭ o corespondență prealabilă pentru a cunósce sentimentele favorabile séu nu, în privința eventualilor candidațĭ. Amenințarea acésta din partea guvernului frances a indispus Vaticanul, de óre-ce Germania și Rusia practică corespondența prealabilă. Cum se va fini acest conflict, nu se scie până acuma.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Lăcusta.

(Din datinele și credințele Românilor despre insecte.)

Unul dintre insectele cele mai lacome, mai mâncăcióse și tot-odată mai stricăcióse, cât li-s cunoscute Românilor după nume, e *Lăcusta* séu *Locusta*, numită în Bănat *Alacustă* séu *Halacustă* [1]), lat. Pachytylus migratorius, Oedipoda migratoria și Acridium migratorium.

Lăcusta însĕ nu e un insect stătător în țĕrile locuite de Românĭ, ci ea este un insect călĕtor, care se ivesce în țĕrile locuite de aceștia numai din când în când, une-orĭ chiar după trecerea de mai multe decimĭ de anĭ. Dér și când se arată, e vai și amar, căcĭ venind norĭ întregĭ de dênsele, unde se lasă ea, fie sĕmĕnăturĭ séu fênațe, pomete séu luncĭ, codri séu pădurĭ, fie ce va fi, nu cruță nimica, ci mănâncă tot ce i stă în cale astfel, că nu rĕmâne după dênsa numai pămêntul, ca și când ar fi ars tótă vegetațiunea de pe dênsul, ér arborii și pomii rĕmân despoiațĭ de frunḑe ca în dricul ernei.

Da aicĭ vine apoi, că deși partea cea mai mare de Românĭ n'o cunosc din vedere, mai toțĭ însĕ o cunosc fórte bine după nume.

Lăcusta, după cum ne spun cronicele, s'a arătat pentru prima óră într'un numĕr mai mare și a făcut mai multă stricăciune în țĕrile locuite de Românĭ și în deosebĭ în *Moldova*, pe timpul lui *Stefan VI*, care a domnit de la 1538—1540.

Din causa acésta a și fost Domnul acesta poreclit de către supușii sĕi *Lăcustă Vodă*.

Étă ce ne spune în privința acésta cronicarul *Grigore Ureche*:

„In ḑilele acestui Domn Ștefan Vodă, au fost fómete mare, și în țĕra Moldevei și la țĕra unguréscă, că au venit *Lăcuste* multe de au mâncat tótă róda; și pentru aceea l'au poreclit și i-au ḑis *Lăcustă Vodă*." [2])

Cele mai multe neajunsurĭ, nevoi și rĕutățĭ, precum și cele mai rele, mai urîte și mai cumplite bóle, ca *holera* și *ciuma*, au venit în țĕrile locuite de Românĭ, după credința și spusa acestora, parte de peste Dunăre și parte de peste Prut, éră înainte de luarea Basarabiei de către Rușĭ, de peste Nistru, adecă din țĕra Rusécă. Decĭ tot din țĕra de pe urmă a venit prima óră, după spusa poporului, și *Lăcusta*.

Drept dovadă despre acéstă credință și afirmațiune ne póte servi întru cât-va și următórea doină poporală din *Moldova*:

Prutule rîu blăstĕmat, [3])
Face-te-ai adênc și lat,
Ca potopul tulburat!
Mal cu mal nu să zăréscă,
Glas cu glas nu să lovéscă,
Ochĭ cu ochĭ nu să ajungă
Pe a ta pânză cât de lungă!
Locustele când or trece,
La ist mal să se înece!
Holerile când or trece,
Pe la mijloc să se'nece!
Dușmanii țĕrei de-or trece
La cel mal să se 'nece.
Ér tu 'n valurile tale
Să-i tot ducĭ, să-i ducĭ la vale
Pân' la Dunărea cea mare,
Până'n Dunăre și'n mare! [4])

Fiind *Lăcusta* fórte lacomă și mâncăciósă, de aceea Românii atât pe vitele, cât și pe galițele nesățióse, însĕ mai ales: pe ómenii, ce nu se mai pot sătura, carĭ umblă morțĭ după mâncare, îi asémănă cu *Lăcustele*.

Așa nu odată audim ḑicêndu-se:

„Uită-te la el, pare că-i o *Lăcustă* mănâncă tot ce-i pui dinainte, și tot nu se mai satură!" séu: „Caută la dênsul *mănâncă ca o lăcustă*!" [5])

Ér, cu privire la vre-o învasiune din partea streinilor séu a dușmanilor se ḑice

„*Vin streinii ca lăcustele!*" [6])

Tot din causa lăcomiei, precum și a

---

[1]) B. P. Hașdeu: Etym. Magn. t. I. p. 669: „*Alacustă* séu *Halacustă*.". Formă bănățénă pentru *Lăcustă* (lat locusta), pe care o cunóscem prin următorul esemplu: „Intre metafore, figure séu asemănărĭ luate din lumea animală poporul de pe aicĭ întrebuințéză: merge ca melciul, adecă fără spor; îi ușor ca un fluture: ca și *halacusta*, așa mâncă, (L. Iancu, Caraș-Severin. com. Visag.")

[2]) M. Kogălniceanu: „*Cronicele României*" t. I. ed. II. Bucurescĭ 1872 p. 200.

[3]) Inainte de luarea Basarabiei de Muscalĭ cântecul ḑice: „*Nistrule, rîu blăstĕmat*", fiind-că tóte relele veniau de peste Nistru. — Nota culeg.

[4]) Vas. Alecsandri: „*Poesii Poporale ale Românilor*" Bucurescĭ 1866 p. 283.

[5]) Hașdeu: Etym. Magn. t. I. p. 669; — Zanne: „*Proverbele Românilor*" vol. I. p. 497.

[6]) Laurian și Massim. Dict. t. I. p. 182: „*Locusta* s. f. lat. lăcusta, insect aripat, care ajutat

Parlamentul engles a fost deschis alaltăerĭ printr'un discurs ţinut de rege. Mesagiul constată, că relaţiunile Angliei cu tóte puterile sunt amicale. Situaţiunea provinciilor din *Turcia europeană*, continuă mesagiul, dă nascere la *temerĭ serióse*. Regele s'a silit cât mai mult de a presinta Sultanului şi miniştrilor sĕi representaţiunĭ în privinţa necesităţii urgente de a întroduce reforme practice şi bine chibzuite. Guvernul austro-ungar şi rusesc s'au învoit asupra reformelor ce trebuesc recomandate de către semnatarii tractatului de Berlin pentru a fi imediat puse în execuţiune de către Turcia. Regele esprimă convingerea sa, că propunerile făcute vor fi îndestulătóre şi că le va puté da tot sprijinul.

O constatare. Se scie, că substitutul de procuror din M.-Vasarhely contele Lazar a invocat în rechisitorul sĕu, ca moment agravant, că inculpaţii saşĭ, în special Korodi, ar sta în legăturĭ cu foi antimaghiare ca „Ostdeutsche Rundschau“, „Münchener N. N.“ şi „*Rumänischer Lloyd*“. Acest din urmă ḑiar rĕspunde domnului substitut următórele:

„Acusarea d-lui substitut, cum că noi am fi antimaghiarĭ, trebue sĕ o respingem categoric. Noi o spunem pe faţă, că întréga mişcare naţională a Saşilor şi Şvabilor din Ungaria ne este fórte simpatică şi că le admirăm curagiul bărbătesc, cu care îşĭ apĕră cel mai scump clenodiu al lor, *limba maternă*. Noi le dăm tributul recunoscinţei pentru concepţia lor de drept, în urma căreia cer esecutarea legii naţionalităţilor, care nu e abrogată, şi ne-am esprimat în privinţa acésta de repeţite-orĭ pe faţă părerea. Insĕ *antimaghiarĭ* noi n'am fost nicĭ-odată. Ceea-ce noi am desaprobat în mod categoric şi vom desaproba şi în viitor, a fost şovinismul cras, care fórte adesea iese la ivélă faţă cu Saşii, Şvabii şi Românii şi peste tot faţă cu naţionalităţile din Ungaria.“

Proiectele militare în „Reichsrath“.

— Un discurs al lui Dr. Lueger. —

In şedinţa de la 18 Februarie a „Reichsrath“-ului austriac s'a continuat desbaterea asupra proiectului sporirei contingentului de recruţĭ. Deputatul *Schraffel* a declarat în numele Tirolesilor, că ei doresc o armată puternică, dér doresc şi un popor bine şituat materialicesce. Partidul sĕu nu va vota proiectul de cât atuncĭ, când se vor da poporului recompensaţii conforme sarcinilor. Au mai vorbit deputaţii *Gotz* pentru, *Conci* contra şi *Udrzall* pentru proiect. Luà apoi cuvêntul şeful partidului social-creştin.

Dr. *Lueger*: El declară, că partidul sĕu va vota proiectul fiind-că lămuririle guvernului l'au liniştit. Asupra acestei hotărîrĭ a partidului au înfluinţat şi evenimentele din Ungaria. Aicĭ, ḑise Lueger, s'au întîmplat în timpul din urmă lucrurĭ de necredut. Au fost *condamnaţĭ* bărbaţĭ germanĭ la pedepse fórte aspre, deşi ei n'au greşit altceva decât *au apărat limba lor germană*. Nu le merge mai bine peste Laita nicĭ fraţilor de sânge ai Slavilor austriacĭ. Cu mirare a ascultat vorbele unui orator ceh, care a ḑis că insurgenţii maghiarĭ au bătut o armată întreit mai mare. Chiar décă ar fi aşa, cum póte cineva, care trăesce aicĭ, sĕ se pronunţe astfel despre armata nóstră din care şi Cehii fac parte constitutivă? Décă insurgenţii maghiarĭ au bătut în adevĕr armata acésta, atuncĭ şi pe Cehĭ i-au bătut.

Cred — continuă Lueger — că în privinţa acésta toţĭ ar trebui sĕ fie solidarĭ, fie Germanĭ, fie Cehĭ, séu Polonĭ. *Noi toţĭ suntem austriacĭ în armată.* (Vii aplause). Décă veţĭ ceti cum e batjocurită armata nóstră în Ungaria, cum infaméză stégul Austriei, cum se pretinde schimbarea drapelului şi emblemelor numai pentru-ca fiecare locotenent sĕ fie pĕtruns de conscienţa, că el în primul rênd e Maghiar, mai corect jidano-maghiar, şi că ceilalţĭ sunt numai ómenĭ toleraţĭ: atuncĭ e o datorie a ne îngriji, ca sĕ luăm posiţie în camera acésta faţă cu astfel de tendinţe. In camera acésta trebue sĕ fie representată ideia austriacă. *Armata nu-i permis sĕ devină unilateral maghiară. Armata trebue sĕ rĕmână comună, armata împĕratului, cum a fost şi până acum.* Sub nicĭ o condiţie nu trebue sĕ se clatine principiul acesta. De aceea în numele partidului meu present următorul proiect de resoluţie:

— Camera decide, ca *guvernul cesaro şi regesc sĕ fie invitat a ţiné cu cea mai mare hotărîre la comuniunea armatei, şi respinge energic eventualele încercărĭ de a-se schimba stindardul şi emblemele ei.* (Vii aprobărĭ pe băncile creştinilor socialĭ Oratorul e felicitat din mai multe părţĭ.)

(Notăm, că raportul acesta l'am luat după scirile ce le-au primit ḑiarele maghiare din Budapesta carĭ — nu mai trebue sĕ spunem — sunt grozav de măhnite pe Lueger. — Red.)

*

In şedinţa de la 17 Februarie luând cuvêntul contele *Khevenhuller* (din partidul marilor proprietarĭ constituţionalĭ) a ḑis între altele:

„A făcut impresie ciudată, când mai de unăḑĭ un deputat din dieta ungară cerea armată independentă ungară, care armată sĕ fie supusă ministeriului unguresc Pretensiunile acestea sunt fórte lămurite, asupra lor nu mai încape nicĭ o îndoială. Pĕcat, că au uitat a lua în considerare şi partea financiară. Ungaria plătesce aḑĭ pentru armată 86 milióne corone. Décă ar avé armată independentă, *cheltuelile s'ar înmulţi pe an cu 38 milióne corone*, păstrându-se contingentul actual al armatei. Ce scop póte urmări armata independentă maghiară, care ar sgudui existenţa armatei austro-ungare? Ungaria nu póte avé un aliat mai gata de o jertfă decât pe Austria. Insĕ agresiunile acestea necontenite şi demonstraţiunile contra a tot ce e instituţie comună, contra esistenţei monarchiei au un caracter ofensător. Ele provócă un resunet neplăcut şi este timpul suprem, ca partea mai cuminte a poporaţiei ungare sĕ pună capĕt acestor agitaţii (Aprobări). Noi purtăm aprópe tóte sarcinile pactului, dér numai décă nu se sgudue temeliile armatei austro-ungare“.

Cestiunea macedoneană.

Cestiunea macedonénă a întrat într'un stadiu fórte acut. Étă scirile mai nouĕ:

Ḑiarului „*Berliner Tagblatt*“ i-se telegraféză din Constantinopol, că Sultanul a chemat la sine pe patriarchul ecumenic şi l'a însărcinat sĕ înduplece pe episcopii din vilaetele macedonene, ca preoţii din diecesele lor sĕ adreseze Pórtei telegrame de mulţămită pentru întroducerea reformelor. Când patriarchul a declarat, că un astfel de ordin nu póte sĕ dea decât Sf. Sinod, Sultanul i-a ordonat sĕ convóce imediat Sinodul, care însĕ *a respins cu majoritate propunerea de a se satisface dorinţei Sultanului*. Ambasadorul *Sinovjev* şĭ-a esprimat recunoscinţa pentru acéstă atitudine bărbătéscă a Sinodului.

— Din *Sofia* vine scirea, că Boriş *Sarafoff a năvălit în Macedonia*. Ómenii sĕi sunt provĕḑuţĭ toţĭ cu puscĭ Mannlicher, dispunênd fie-care de câte 400 cartuşe. Cheltuelile pentru acéstă espediţie le-a dat un filo-macedonean din Paris.

— In vilaetul *Adrianopol* comitetul revoluţionar bulgar lucréză cu mare aparat. In comuna bulgăréscă *Dokucing* din acest vilaet a sosit ḑilele trecute un detaşament de gendarmerie turcéscă, ca sĕ facă perchisiţii domiciliare. Gendarmii au aflat arme. Ei vrênd sĕ continue perchisiţiile, locuitorii comunei au fugit toţĭ nóptea în Bulgaria. Asemenea lucrurĭ s'au întêmplat şi în alte comune ale vilaetului. In satul Rumeli un cafegiu cu numele *Pirili* a fost omorît de către patru Bulgarĭ, bănuit fiind, că era spion turcesc.

— Ḑiarul „*Dzievnik Poznanski*“ află din Varşovia, că *în cercurile militare rusescĭ domnesce o vie agitaţie*. Tóte comandele trupelor au promit ordin, *sĕ-şĭ ţină gata trupele*. Din tabĕra militară de la Novominsk au plecat deja douĕ regimente spre Rusia de Sud, unde se vor concentra cu alte regimente, carĭ sunt pe drum.

— *Germania* a declarat deja, că aprobă planul de reforme al Austro-Ungariei şi Rusiei, pe care l'au presentat alaltăerĭ guvernului din Berlin ambasadorii rusesc şi austro-ungar.

— Din *Constantinopol* se vestesce, că toţĭ comandanţii trupelor turcescĭ au fost invitaţĭ sĕ facă imediat raporte despre mijlócele de transportare a trupelor. Sultanul a ordonat formarea a douĕ regimente nouĕ de cavalerie pentru Constantinopol.

Tot din Constantinopol se anunţă, că în cercurile militare de acolo domnesce părerea, că arestarea unor conducĕtorĭ ai comitetului revoluţionar bulgar, s'a făcut numai *pentru a-se salva aparenţele*.

— Ḑiarul „*Svobodna Duma*“ din Sofia, organul fostului ministru-president Ivanciew, anunţă, că trupele din cavaleria Sofiei au plecat la Küstendil pentru a păzi graniţa turco-macedonénă.

SCIRILE DILEI.

— 7 (20 Februarie.

Duelul lui Fejérvary. In urma cuvintelor pronunţate de către ministrul baron *Fejervάry* în şedinţa de mai alaltă-erĭ la adresa tînĕrului deputat al cercului Crasnei, Lengyel *Zoltan*. (Ministrul i-a ḑis de 3 orĭ după olaltă: „Ai minţit!“), acesta l'a provocat pe ministru la duel. Duelul cu săbii a avut loc erĭ în 19 Feb. în casarma Francisc-Iosif. Au fost trei atacurĭ. In primul atac ministrul a scăpat sabia din mână, la al doilea i-s'a încovoiat sabia, la al treilea i-s'a rupt sabia şi tot-odată a primit la mâna dréptă o rană uşóră. Duelul s'a terminat cu acésta, adversarii nu s'au împĕcat.

† David Terfaloga. In Vêrşeţ a încetat din viéţă protopresbiterul *David Terfaloga*. Rĕposatul făcea parte din generaţie mai tînĕră, şi mórtea repentină l'a ajuns în flórea vieţii, în etate de 42 anĭ. A fost unul din fondatorii „Drapelului“ şi făcea parte din membrii direcţiunei institutului de credit şi economii „Lucéfărul“ din Vêrşeţ. Era un bărbat laborios şi conscient de chemarea sa. — Dumneḑeu sĕ-l odihnéscă în pace.

Albanesii din România. Printre Albanesii din România a început o agitaţie pentru a strînge fondurĭ necesare spre a veni în ajutorul fraţilor lor din Macedonia. Pentru acésta au convocat o întrunire pentru ḑiua de 9 Februarie ora 9 diminéţa. Intrunirea se va ţiné în sala băilor Eforiei. La acéstă întrunire se va delibera şi asupra cestiunei testamentului patriotului albanes Diamandi Tarpo. Acest albanes a lăsat prin testament întréga sa avere, care se ridică la mai multe milióne, pentru a-se crea şi întreţiné şcolĭ albanese în Macedonia. Din ce împrejurărĭ însĕ nu se scie, testamentul n'a putut fi pus în aplicare.

Fondaţiune de trei milióne. In Budapesta a rĕposat alaltă-erĭ, în etate de 75 anĭ, *Wechselsmann* Ignacz. El a lăsat unui amic al sĕu o scrisóre în care dispune, că *trei milióne patru sute de mii* din averea lui se constitue un fond pentru pensionarea învĕţătorilor şi învĕţătórelor de la şcólele poporale şi pentru institutul orbilor. Fondaţiunea sĕ se dea în administrarea statului.

O scire necontrolată. „Független Magyarország“ amuséză pe cetitorii sĕi cu scirea, că mai mulţĭ deputaţĭ din parlamentul român ar fi făcut ministrului de finanţe d-l *Costinescu* propunerea, ca amendile în banĭ, ce se dicteză ca pedépsă contra ḑiarelor românescĭ din Ungaria în procesele, ce li-se fac, sĕ le încaseze într'un chip neobservat prin imposite de la Maghiariĭ, carĭ s'au îmbogăţit în România. — Scirea este atât de fantastică, încât se desminte de la sine.

Cununie. D-l Constantin *Niculescu-Telega* şi d-şóra Ecaterina Viorica *Moroeano* îşĭ vor serba cununia religiósă Duminecă la 9/22 Febr. în biserica Sf. Vinerĭ din Ploescĭ.

Romanul de la Curtea Saxoniei. Romanul Principesei Luisa este spre sfîrşit. Aventura acestei femei, escentrice, care la început a pasionat în cel mai înalt grad pe tótă lumea, de când s'a pronunţat divorţul, a ajuns sĕ devie un fapt cu totul banal. De acum înainte nefericita Principesă va suferi consecinţele pasului sĕu nechibzuit de a părăsi coróna de viitóre Regină pentru declaraţiile de amor ale unui tînĕr vrăjitor, ca Giron. Pronunţarea divorţului, care a fost aşa de mult dorită la început de Principesă, se pare, că nu a bucurat'o de loc. D-l Lachenal, advocatul Principesei Luisa, a protestat la Curtea din Dresda, în contra formei insultătóre cum s'a pronunţat divorţul. Principele moştenitor al Saxoniei a trimis o scrisóre Papei, cerêndu-i permisiunea pentru a-se puté căsĕtori a doua óră. Impĕraţii Germaniei şi Austriei au intervenit(?) pe lângă scaunul papal, pentru ca cererea Archiducelui de Saxonia sĕ nu fie refusată. Mama Principesei Luisa s'a dus la sanatoriul din Nion, ca sĕ visiteze pe fiica sa. Principesa Luisa continuă sĕ întreţină corespondenţă cu Giron, căruia îi trimite pe fie-care ḑi scrisorĭ şi telegrame de dragoste.

Rusia construesce cuirasate. După o scire telegrafică din Berlin, Rusia construesce cuirasate nouĕ de-o capacitate de 16 mii tone.

---

marei stricăciunĭ ce-o face *Lăcusta*, s'au născut la Românĭ şi următórele proverbe:

Lăcustă îndurare
De bucate nicĭ cum are,
Lăcusta puţin trăesce,
Dér, pagubă mare face

adecă cei lacomĭ şi cumpliţĭ în scurtă vreme marĭ rele sĕvêrşesc.[7])

Lungă-i ţéra şi îngustă,
Ca şi tine, mĕi Lăcustă![8])

Se ḑice despre un om lung, supţire şi fórte lacom.

Apoi şi următórele cimiliturĭ:

Am o vacă,
Unde zace
Strat îmĭ face.[9])

Săritură de ciută
Urmă de nimic.[10])

In fine merită a fi amintit şi aceea, că unii Românĭ din *Muntenia* cred, că *Sf. Trifon* sĕu *Trif*, care cade tot-déuna în ajunul *Intêmpinării Domnului*, adecă la 1 Faur, *e rĕu de lăcuste*, adecă cum că el *ar umbla cu lăcustele*.

De aicĭ vine apoi şi datina că unii dintre dênşii nu numai că serbéză ḑiua acestui sfânt, ci tot-odată chiamă în ḑiua sa pe preotul local de face aghiasmă cu care stropesc apoii pomii şi sĕmênăturile, precum şi grânele, oarzele şi altele, anume ca sĕ nu vie şi sĕ le mănânce *lăcustele*.

Ér Românii din unele părţĭ ale *Moldovei* serbéză pe *Sf. Trifon* de aceea, pentru că acesta, după credinţa lor, e mai mare preste *gadine*, că el, décă i-se serbéză ḑiua, légă acestora gura, ca sĕ nu mănânce legumele.[11])

(„Revista Soc. Ist. Rom.“) **S. Fl. Marian.**

---

de cele douĕ picióre posterióre, mult mai lungĭ decât celelalte, merge săltând séu sărind, de unde se ḑice şi *săltătóre* sĕu *săritóre*. Locustele sunt insecte fórte stricăcióse, lăcustele sboră în cete de multe milione peste ţĕrĭ şi mărĭ; nour de locuste; entomologii numĕră *locustele* între *greerĭ*; *aceştĭ copii mâncă ca locustele; au venit preste noi strĕinii ca locustele.*“

[7]) Zanne, Prov. rom. p. 497.

[8]) Usitat în Bucovina.

[9]) G. Popescu-Ciocănel: „*Basme*“, Ploescĭ 1898 p. 104.

[10]) Art. Gorovei: „*Cimiliturile Românilor*“. p. 197.

[11]) S. Fl. Marian: „*Sĕrbătorile la Românĭ*“. Vol. I. p. 245—296.

Pentru Dr. D. P. Barcianu. Din incidentul trist al trecerii la cele eterne a mult regretatului distins dascăl, fost referent școlar, vice-president al „Reuniunei române agricole“, membru în direcțiunea „Reuniunei române de înmormêntare“, membru ajutător și cald sprijinitor al „Reuniunei sodalilor românĭ din Sibiiu“, *Dr. D. P. Barcianu*, presidentul Reuniunei sodalilor, d-l *Vic. Tordășianu*, dăruesce în loc de cunună peritóre suma de 10 cor. fondului věduvelor și orfanilor meseriașilor românĭ, creat de „Reuniunea sodalilor românĭ din Sibiiu.“

La masa studenților din Brad au intrat în Ianuarie 1903 următ. contribuirĭ: 1) de la d-l *Rubin Patița*, adv. în Alba-Iulia, în memoria fer. *Dominic Rațiu*, oficial reg. în pens. în Hațeg 5 cor., 2) de la „*Bocșana*“, institut de economii și credit. 10 cor., 3) de la d-na *Estira Sandbichler născ. Frâncu* din Brad, taxa de binefăcĕtóre pe viéță 20 cor. Marinimoșii binefăcĕtorĭ priméscă espresiunea profundei mulțumite! *Comisiunea administrativă.* Brad, 3 Februarie, 1903.

Judecătorul mituit. Se scrie din Budapesta: Alaltăerĭ s'a publicat agentului Abraham *Schwarz*, care se află în arest preventiv, și judelui Dr. Coloman *Soós* decisiunea camerei de punere sub acusare. Publicarea s'a făcut în biroul judecătorului de instrucție Ludovic Sarkany. Conform acestei decisiunĭ contra judelui Dr. Coloman Soós s'a pornit cercetare penală pentru delictul mituirei în trei casurĭ, conform §. 468 și în al patrulea cas conform §. 469 din codul penal, ér contra lui Schwarz ca complice. Schwarz fu reținut și pe mai departe în arest, ér Dr. Soós fu lăsat liber. Atât procurorul, cât și apĕrătorul au anunțat recurs. Punctul 1 al § lui 469 c. p. prevede temniță de la 5—10 anĭ.

Érășĭ Jebeliul. Se scie, că comuna Jebeliu din Bănat a ajuns mai anii trecuțĭ la o tristă celebritate prin faptul, că s'a descoperit o bandă întrégă de femei, carĭ îșĭ otrăviau bărbații. Alaltă-erĭ procurorul din Timișóra a primit érășĭ o scrisóre anonimă din Jebeliu. Anonimul scriitor comunică procurorului în limba românéscă, că locuitórea din Jebeliu Ileana Graur n. Valcaniutu șĭ-ar fi otrăvit anul trecut bărbatul. Procurorul, pe temeiul acestei scrisorĭ a pornit cercetare.

Fecunditate. Femeia Agapia Cozmici, din comuna Isaccea, jud. Tulcea, a născut 4 băețĭ. Atât copiiĭ, cât și mama sunt pe deplin sănĕtoșĭ.

Scandalurĭ militare în Anglia. Douĕ-decĭ de soldațĭ din regimentul Windsor au părăsit batalionul lor de mai multe ḑile și nu s'au mai întors. Din scrisórea lor colectivă resultă, că serviciul de gardă ce li-se impunea era atât de ostenitor, încât soldații aveau repaus douĕ ore pe sĕptĕmână. Tot asemenea mai mulțĭ soldațĭ din regimentul de grenadierĭ au părăsit casarma. Incidentele acestea se comentéză mult la Londra. Ele vor fi obiectul unei interpelărĭ în cameră.

Un lord maior original. Lordul maior din Liverpool avea sĕ presideze reuniunea anuală a Asociațiunii damelor pentru temperanță. După ce ascultà tóte discursurile, mai mult séu mai puțin interesante, lordul maior vorbi la rêndul sĕu ḑicênd, că cârciumile nu sunt un loc de perdițiune, ci o ocasiune pentru ómenii sĕraci d'a se bucura de ceva lumină și căldură. El a terminat astfel: — „Dómnelor, d-vóstrĕ avețĭ acasă tot confortul, dér sunt ómenĭ, carĭ nu cunosc acest confort, d-vóstrĕ nu putețĭ judeca de lucrurĭ de carĭ habar n'avețĭ“.

Lecții din limba francesă dă o profesóră diplomătă de origine francesă atât din gramatică, cât și din literatură și conversațiune, cu prețul fórte eftin de 1 coróna pe o óră, atât în locuința respectivului, cât și acasă la D-sa. Detailii în Villa Kertsch, la camera Nr. 12.

De la Reuniunea „Crucea Roșie“. Programul seratei „Crucea Roșie“ ce se va aranja la 1 Martie s'a stabilit în ședința comitetului aranjator ținută la 15 Febr. In punctele programului se află și „șahul viu“ predat deja de societatea damelor israelite, și baletul de copii. La serată va fi și buffet rece, ér colectarea mâncărilor și beuturilor necesare se face prin dómnele Henrich Aronsohn, D-na Dr. George Baiulescu, D-na Dr. Frideric Jekel, D-na Edmund Kopanitsch, contesa Stefan Lazar, D-na Iosif Mátyás, D-na Simion Milodanovits, D-na Francisc Orban, D-na Gheorghe Popp, d-na Frideric Rieger și D-na Emil Rombauer.

Aducênd comitetul aranjator acésta la cunoscința publicului, rógă pe toțĭ aceia carĭ în interesul scopului de binefacere doresc a contribui la succesul seratei cu mâncărĭ, beuturĭ séu darurĭ în banĭ, sĕ binevoiéscă a însciința aceste donațiunĭ la damele amintite.

Totodată aducem la cunoscință publică, cum-că la locurile prime de pe galerie și parter sĕ póte face prenotare începênd din ḑiua de astădĭ până în ḑiua penultimă înainte de petrecere în cancelaria comitelui suprem unde se pot lua și biletele.

Celelalte bilete de întrare se pot căpĕta în biroul de cale ferată Aronsohn din casa sfatului.

Prețul biletului pentru locurile de pe galerie 5 coróne, al biletului pentru locurile reservate în parter 4 coróne, și celelalte bilete de întrare se vênd cu 2 coróne. — *Comitetul aranjator.*

O carte politică maghiară.

(3) (Urmare).

Presupunênd, că România ar fi rĕmas *neutrală*, am vĕdut, că în casul când armata română s'ar fi rupt de cea ruséscă. acésta singură n'ar fi fost capabilă a opera cu succes contra Turcilor. Atuncĭ, cum ar fi putut opera cu succes, décă la *Prut* ar fi întêmpinat'o armata turcéscă unită cu cea românéscă? Admițênd totușĭ, că ar fi reușit a învinge trupele celor douĕ țĕrĭ întrebăm, cum ar fi putut Rușii înainta în țéră dușmană și cu armata mai mică cu a cincea parte, ér a Turcilor cu atâta mai mare?

In acest cas, tóte sforțările Rusiei n'ar fi fost, de cât o încercare stérpă și nebună, căcĭ décă România ar fi operat împreună cu Turcia, nu se póte admite nicĭ măcar trecerea Prutului din partea armatei rusescĭ.

Și cum-că statul major rusesc însușĭ s'a ocupat de posibilitatea unei ofensive din partea Turcilor, dovadă este, că înainte de a fi avut aliată pe România, în tómna anului 1876 au făcut fortificații pe malul Bugului.

Cercetând astfel înlănțuirea evenimentelor, ajungem la *conclusia*, că orĭ cât de ciudat și de necredut ni-s'ar păré, totușĭ: în rĕsboiul d'al doilea al „Chestiunei orientale“, numai mititelul și neînsemnatul principat român aliat cu Rusia, prin luptele eroice ale armatei sale mititele, tinere, necunoscute și de către Rușĭ disprețuite și batjocurite — a putut *înlătura catastrofa armatei colosului de nord*“.

*

După cum resultă așa dér din cele de mai sus, munții Balcanĭ au nu numai o cheiă pe apă, ci și o cheie pe uscat care este: *regatul român*

Pe cât de importantă este cestiunea a cui va fi Bosforul și Dardanelele, cheia de pe apă, tot așa de importantă va fi și cestiunea, décă România *se va* puté menține, ca o cheiă a drumurilor de pe uscat.

Intrebuințarăm aicĭ viitorul, căcĭ cestiunea unirei Slavilor se afirmă din ce în ce mai mult și prin urmare nu putem sĕ inchidem ochii dinaintea acestei chestiunĭ, de óre ce décă planul cel mare s'ar realisa, *România* cufundându se ca o insulă în valurile nemărginite ale oceanului slav *ar înceta imediat de a exista.*

Acestea nu sunt fantasii și chimere, ci *conclusiunea* logică și inevitabilă a politicei rusescĭ, care cu consecuență și esactitate matematică îșĭ face planurile de cucerire, — se înțelege accentuăm acéstă conclusiune pentru casul neașteptat, când marile puterĭ europene *n'ar recunósce nicĭ acuma valórea Românieĭ*, ca unica cheiă pe uscat a Orientului apropiat.

Fără îndoială, că în prima linie România trebue sĕ vadă lămurit, politicianii românĭ trebue sĕ fie aceia, carĭ sĕ vadă situația, ei trebue sĕ-șĭ studieze istoria, atitudinea vecinilor lor, direcția și tendințele lor politice și după-ce o vor fi făcut acésta, cumpĕnind resultatul și privind serios și cu sânge rece în viitor, sĕ-șĭ tragă sémă de eventualitățĭ.

Décă o vor face acésta, nu mai încape îndoiélă, că pentru atitudinea lor politică, séu mai bine pentru interesul cel mare al integrității lor de stat, vor găsi directiva potrivită.

Deja până acuma trebue sĕ ne esprimăm recunoscința față cu atitudinea guvernului român, căcĭ se vede, că punênd interesele cele marĭ ale statului d'asupra sentimentelor individuale ale singuraticilor și-au ales calea cea mai potrivită spre a asigura și pe viitor România, ca regat.

Ințelegem sub acéstă cale direcția politică, ce o observă atât regele Carol, cât și guvernul sĕu și majoritatea națiunei, apropiându-se de Austro-Ungaria, ca bunĭ vecinĭ. Acéstă apropiere a produs legăturĭ prietenescĭ, visitele reciproce ale domnitorilor și ministrilor presidențĭ și în sfîrșit alianța română și austro-ungară.

Cu tóte acestea nu se póte tăgădui, că regatul a fost espus din partea Rusiei la multe ispite. Cu tótă atitudinea sa egoistă, neechitabilă, arbitrară și îndreptată spre scurtarea drepturilor României, este de mirat cinismul diplomatic cu care — ca și cum nimic nu s'ar fi întêmplat — Rusia căuta a ademeni la sine pe aliatul sĕu de odinióră, pe care l'a înșelat. Și în tendința de a desface legăturile între România și Austro-Ungaria a epuisat tóte mijlócele începênd de la politeță și prevenire — până la amenințărĭ.

Cum că Rusia este atât de ahtiată după alianța României, noi o înțelegem fórte bine, pentru-că, afară de noi, nicĭ nu există stat, care sĕ cunóscă atât de bine valórea României, ca Rusia. Și o înțelegem cu atât mai bine, cu cât puterea de la nord este convinsă, că precum la 1877 România s'a dovedit un escelent mijloc spre promovarea scopurilor Rusiei, tot așa și acuma, póte în mĕsură și mai mare s'ar dovedi, într'un cas de conflagrație. Și precum atuncĭ, — după-ce nu mai avea nevoie de ea, șĭ-a bătut joc de drepturile ei, tot așa ar face-o și acuma.

Aicĭ însĕ Rușii șĭ-au greșit socotéla, pentru-că atât regele Carol, cât și ministrul-președinte Sturdza și soții sĕi de la guvern au făcut esperiențe mult mai amare de cât sĕ nu fi învĕțat minte și sĕ nu tragă din atitudinea Rusiei conclusiunĭ spre avantagiul séu desavantagiul patriei lor. Ei sunt în stare a judeca alianța de nord după adevĕrata ei valóre.

(Va urma.)

Concurs.

Comitetul central al „*Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român*“ dorind a procura un numĕr órecare de *schițe pentru zidirea „Casei Naționale*“, prin acésta publică concurs cu termenul *2/15 Martie 1903* pentru *proiecte de zidire.*

Se cer anume numai *schițe* (în proporțiunea 1.200), carĭ sĕ presinte un proiect clar pentru întocmirea constructiunilor ce sunt a-se ridica pe intravilanul Asociațiunii din Sibiiu, Str. morii Nr. 6.

Lucrările de concurență se vor înainta la biroul Asociațiunii în Sibiiu (Str. morii Nr. 8), provĕdute cu un motto și cuprinḑênd în plic sigilat numele și adresa concurentului.

Lucrările ce juriul le va afla mai bune, se vor premia cu 1000, 750 și 500 coróne, reservându-șĭ comitetul dreptul de a cumpĕra și proiecte nepremiate cu prețul de 400 coróne. Proiectele premiate séu cumpĕrate trec în proprietatea esclusivă a Asociațiunii.

Programul de zidire, planul de situațiune și alte informațiunĭ trebuinciόse pentru compunerea proiectelor, se pot cere în persónă séu prin poștă de la biroul Asociațiunii.

Sibiiu, 9 Februarie 1903.

Comitetul central
al Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom.

Representații, concerte și petrecerĭ.

O representație teatrală împreunată cu cântărĭ și declamărĭ și urmată de dans se va aranja în salele școlei române gr. cat. din Alba-Iulia cu elevii școlei Duminecă în 22 Febr. st. n. a. c. Inceputul precis la $7^1/_2$ óre séra. Venitul curat este destinat în folosul bisericei gr. cat din Alba Iulia (Maierĭ). Prețul de întrare: Locul I. de persónă 60 cr., locul al II-lea de persónă 40 cr., de familie à 3 persóne 80 cr. Bilete de cl. I-mă sĕ pot cumpĕra și înainte de la d-l. învĕț. I. Pampu. Contribuirĭ peste taxă se primesc cu mulțămită și se vor publica.

Se vor representa piesele: „O ședătóre“, localisată de I. Pampu, și „Săpătorul de banĭ“, de Ant. Pop, și vor fi mai multe declamațiunĭ și cântărĭ.

Comitetul bisericesc și tinerimea rom. din Poiana-Arieș, invită la representațiunea teatrală, împreunată cu joc. ce o va aranja în 1 Martie a. c. în sala școlei gr. cat. din loc. Venitul curat va fi împărțit la biserică și școlă. Prețul de întrare de persónă 50 fil. Contribuirile peste taxă adresate D-l Michail I. Găzdac înv. u. p. Torda, se primesc cu mulțămită, despre ce se va face relatare prin foi.

ULTIME SCIRI.

Viena, 19 Februarie. „Wiener Tagblatt“ află, că la plângerile făcute de Bulgaria, împotriva înarmărilor ce le face Turcia, Rusia și Austro-Ungaria ar fi rĕspuns, că după părerea lor Turcia se înarméză numai cu scopul de a fi pregătită pentru orĭ-ce eventualitate.

Smirna, 19 Februarie. Redifii din corpurile al doilea și al treilea de armată au fost convocațĭ. După scirĭ din Constantinopol, acolo domnesce o mare agitație. Ministrul de finance a primit ordin sĕ nu mai cheltuéscă nimic din sumele ce posedă. Ministrul de marină a dat ordin sĕ se pregătéscă tóte vasele pentru transportul trupelor din Asia și Anatolia. Ḑilnic sosesc soldațĭ din Anatolia, carĭ sunt trimișĭ apoi la frontiera turco-bulgară.

Diverse.

Smălțuitul obrajilor. Multe din femeile societății alese parisiene deși au sbârnăit peste capul lor o mulțime de primăverĭ, au o față tînĕră și frumósă, care cu tótă bătrânețea și urîtele brazde ale tómnei vieții, înfruntă orĭ-ce crețurĭ séu alte semne ale acestora. In vecĭ tinerele dame dispar pantru câte o lună de ḑile din fiecare an și pe când se reîntorc, sunt mai strălucitóre mai tinere și cu trandafirii din obrajĭ mai înflorițĭ. Secretul minunei este smalțul de obraz, care pe icĭ colo va fi din ce în ce mai la modă, între acelea, carĭ au motive de a se teme, că anii ce se îngrămădesc, influențéză la dispariția brumei de pe obrajĭ.

Smălțuirea obrazului este împreunată cu marĭ chinurĭ, dér tot odată și cu multă dibăcie. Cu o mică pilă fină, se pilesce pielea și pe când locul devine rană, se stropesce cu o anumită fluiditate, apoi cu un penel se unge cu o materie grasă, anume spre acest scop pregătită și terminând lucrarea cu pudră. Prin o continuă adiere se ajută uscarea și apoi întréga față se acopere cu vată și postav lăsând'o în acéstă situațiune o lună întrégă.

E de închipuit, că acéstă înfrumsețare prin ce durerĭ groznice trece, dér eroinele sunt curagióse și cu sufletul destul de tare, încât fără nicĭ o strâmbătură sufere orĭ-ce durere, numai sĕ pótă reîntra glorióse, cu fața frumósă prin salóne, unde stârnesc admirația și uimirea în urma lor. Sĕ rîdă nu le e permis, ér plânsul le este necunoscut, pentru că o mișcare repede a mușchilor iritațĭ, póte sĕ facă a plesni smalțul. Nicĭ odată nu se spală, ci cu o alifie anumită, cameriera îĭ unge fața, care rĕmâne astfel întărită în curs de 8—9 lunĭ, ér după aceea începe érășĭ operațiunea de întinerire.

După cum se susține, Regina Angliei îșĭ smălțuesce fața și astfel și la Londra va începe sĕ domnéscă acea nechibzută și durerósă modă a înfrumsețărei, care de altfel numai în curs de 3—4 anĭ se póte exercita, căcĭ de aicĭ încolo fața se distruge cu desăvârșire și devine de nesuferit.

Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 19 Februarie n.

Pomul verde: Sokolovsky, Budapesta; Burkovits, Cracovia; Benke, Ereszteѵény; Rudvaner, Happenheimer, Copony, Viena.

Bucurescĭ: Berger, Philipp, Kunz, Kolban, Pohl, Budapesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

„ALBINA“,

Institut de credit şi de economii în SIBIIU.

Nr. 5074/1903.

Domnii acţionarî ai **Institutului de credit şi de economii „ALBINA“** se învită prin acésta în virtutea §-lui 20 din statutele societăţii la

a XXX-a adunare generală ordinară,

are se va ţine în Sibiiu **Sâmbătă în 21 Martie 1903** st. n. la 10 óre a. m. în casa institutului (Strada Baier Nr. 1) cu următórea

ORDINE DE ḌI:

1. Bilanţul anului de gestiune 1902 şi raportul comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului net realisat conform bilanţului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurî de binefacere.
4. Fixarea preţului marcelor de presenţă pentru anul curent.
5. Alegerea a 2 membriî în direcţiune cu mandat pe câte 6 anî.
6. Alegerea membrilor comitetului de supraveghiare cu mandat pe 3 anî.

Domnii acţionarî, carî voesc a participa la adunarea generală in persónă séu prin plenipotenţiaţî in conformitate cu §-fiî 22, 23 şi 24 din statutele societăţii, sunt rugaţî a-'şî depune acţiile şi eventual dovedile de plenipotenţă cel mult până **Mercurî în 18 Martie a. c. st. n. 6 óre p m.** la cassa centralei nóstre din Sibiiu séu a filialei din Braşov.

Depunerea acţiilor, respective a plenipotenţelor spre scopul indicat se póte face şi la institutele: „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocşana“ în Bocşa-montană; „Furnica“ în Făgăraş; „Lipovana“ în Lipova; „Lugoşana“ în Lugoş; „Oraviciana“ în Oraviţa; „Patria“ în Blaşiŭ; „Silvania“ în Şimleu; „Timişana“ în Timişóra şi „Victoria“ în Arad, în acest cas înse cel mult până Sâmbătă în 14 Martie a. c. st. n.

Sibiiu, în 12 Februarie 1903.

DIRECŢIUNEA.

A XXX-a încheiere a Conturilor cu 31 Decemvrie 1902.

CONTUL BILANŢ.

ACTIVE:		K	f
Cassa în numĕrar		175,513	53
Monete		2,662	65
Cambii de bancă		7.909,322	29
Imprum. hipot. în scrisurî fonc.	5.079 956·33		
„ „ în numĕrar	220,006·79	5.299,963	12
Credite personale		1 833,172	26
Credite cambiale cu acoperire hipotecară		1.960.421	50
Credite de cont-curent		1.008 948	11
Avansurî pe efecte publice		114,943	—
Credite fixe		10,893	10
Imprumuturî pe producte		9,080	—
Casa institutului, realităţî dela gara Braşov şi diverse realităţî de vêndare		973,562	19
Efecte publice		1.955,723	85
Acţiunî dela diverse băncî		162,585	—
Efectele fondului de garanţie al scris. fonciare		425.984	50
Efectele fondului de pensiunî al funcţionarilor institutului		6,000	—
Mobilar	11,388·—		
dupa amortisare	1,143 —	10,245	—
Diverse conturî debitóre		210,380	72
		22 069,400	82

PASIVE:		K	f
Capital social:			
6000 acţiunî à K 200		1.200,000	—
Fondul de reservă al acţionarilor		200,000	—
„ „ garanţie al scrisurilor fonciare		400,000	—
„ special de reservă		114,994	53
„ de pensiunî al funcţionarilor		386,631	—
Depunerî spre fructificare		11.525,646	46
Scrisurî fonciare cu 5% în fiorinî în circulaţiune	1.750,000·—		
Scrisurî fonciare cu 5% în coróne în circulaţiune	3 238,500·—	4 988 500	—
Scrisurî fonc. eşite la sorţî în circulaţiune		157,500	—
Cambii de bancă reescomptate		1.933,489	06
Diverse conturî creditóre		741,981	33
Dividende neridicate		1,568	—
Interese anticipate pro 1903		155,966	14
Profit net		263,124	30
		22 069,400	82

CONTUL PROFIT şi PERDERE.

DEBIT:		K	f
Interese:			
pentru depunerî spre fructificare	C. 497,389.23		
„ scrisurî fonciare	„ 255,921.89		
„ imprum. luate pe efecte	„ 3,910.79	757,221	91
Spese:			
Salare	„ 96,165·74		
Banî de cuartir	„ 15 225·—		
Imprim., registre, porto, diverse	„ 28,845·07		
Marce de presenţă	„ 8 540·—	148,775	81
Contribuţiune:			
directă	„ 38,250·58		
10% dare la inter. dela depunerî	„ 49,738·92	87,989	50
Amortisare din mobiliar		1,143	—
Profit net		**263.124**	**30**
		1.258.254	52

CREDIT:		K	f
Interese:			
dela cambiî de bancă	C. 434,278·39		
„ imprumuturi hipotecare	„ 334.881·21		
„ credite personale	„ 133,794·13		
„ efecte publice	„ 116,688 02		
„ credite camb. cu acop. hipot.	„ 116,203·28		
„ credite de cont-curent	„ 31.216·87		
„ avansurî pe efecte	„ 9,149·51		
„ credite fixe şi imprumuturî pe producte	„ 1,665 34	1.177,876	75
Chirii		28,699	47
Provisiunî		51,241	96
Profit la monetă		436	34
		1 258.254	52

Sibiiu, 31 Decemvrie 1902.

Iosif St Şuluţŭ m. p., membru al direcţiunei. — **A. Lebu** m. p., membru al direcţiunei. — **Dr. Beu** m. p, membru al direcţiunei. — **Cosma** m. p., director-esecutiv. — **Iosif Lissai** m. p. contabil-şef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile presente şi le-am aflat în deplină regulă, şi în consonanţă cu registrele institutului.

Sibiiu, la 18 Februarie 1903.

Comitetul de supraveghiare:

Dr Ilarion Puşcariu m. p — **Nicolau Penciu** m. p. — **Ioan Creţu** m. p.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.